

Bohnné Keleti Katalin: Marketing II.

VII.A személyes eladás (Personal Selling, PS)

A személyes eladás fogalma, jellemzői és formái

A személyes értékesítés a marketing egyik fontos „csomópontja”, hiszen itt dől el, hogy a korábban végiggondolt, eltervezett megoldások működnek-e.

A **személyes eladás** során az eladó és a (potenciális) vevő közvetlen kapcsolatba kerül egymással. A közvetlen kapcsolatfelvétel, tárgyalás célja az azonnali értékesítés, üzletkötés.

A személyes eladás során az eladónak egyensúlyt kell teremtenie a cég és a vevő érdekei között, megtalálva a mindkét fél számára megfelelő megoldást, előnyöket.

A személyes eladás jellemző

Előnyök:

- A személyes eladás során az eladó és a (potenciális) vevő közvetlen kapcsolatba kerül egymással. Lehetőség van az azonnali reagálásra.
- Módosítható, egyedi ajánlatok adhatók a vevőknek.
- Jó személyes kapcsolat, bizalom alakulhat ki, mely akár hosszú távra is szólhat.
- Az értékesítő személye meghatározó, így fontos, hogy felkészült legyen. A vevőnek sok hasznos információ átadható.

Hátrányok:

- A személyes eladás esetében az egységre jutó költség magas.
- Időigényes

A személyes eladás speciális forma, hiszen tartalmilag az értékesítéshez tartozik, de mégis a marketingkommunikációhoz soroljuk.

A személyes eladás formái

Alapvetően két helyzetet különböztetünk meg:

- a.) A **bolti értékesítés** (eladó-vevő kapcsolat)
- b.) A **tárgyalásos értékesítés** (ügynökök, ügynöki hálózatok)
  - **Ügyféllátogatók** (pl. orvos- vagy patikalátogatók)
  - **MLM-rendszerek:** többszintű értékesítési forma, ahol az eladás mellett a hálózat építése, bővítése is fontos szerepet kap.
  - **Telemarketing-ügynökök** szolgáltatásokat értékesítenek (utazás, biztosítás)

A bolti értékesítés is egyfajta tárgyalás, ám általában a felkészülés, előkészítés rövidebb, az értékesítés egyszerűbb. A vevők típustermékeket vásárolnak, az egyedi igények, egyedi megoldások ritkábbak.

Az értékesítővel szemben támasztott követelmények

Valamennyi értékesítési megbeszélés, találkozó tárgyalás két vagy több fél között. A sikerhez több tényező együttes megléte szükséges.

a.) Szakmai ismeretek – termékismeret

Az eladónak tisztában kell lennie az adott termék tulajdonságaival, előnyeivel, a kapcsolódó szolgáltatásokkal, garanciákkal ahhoz, hogy megfelelően tudjon érvelni a termék mellett.

b.) Vevőismeret

A jó értékesítőnek rendelkeznie kell azzal a képességgel, hogy felismerje a vevőtípusokat, s ráérezzen, hogy az adott vevőt milyen érvekkel lehet döntésre bírni.

o **Agresszív ügyfél**

Az agresszív ügyfél fellépésével, hangjával szinte megpróbálja megfélemlíteni az ügyintézőket. Ennek érdekében goromba, hangos, és néha fenyegetőzik is. Vele szemben csak a nyugodtság, higgadtság lehet célravezető.

o **Korrekt ügyfél**

Ez a típus képezi az ügyfelek nagyobb körét. Tudja, mit szeretne, mire kíváncsi, és ezt megfelelően, érthetően és egyértelműen meg is kérdezi. Amennyiben a kapott válasz számára nem kielégítő, azt jelzi és pontosítást kér. Az ilyen ügyféllel kapcsolatban nincs más dolgunk, „csak” megfelelő udvariassággal és felkészültséggel válaszolni a kérdéseire.

o **Tájékozatlan ügyfél**

Nem ismeri a szolgáltatásokat, a szakkifejezéseket. Tisztában van vele, hogy sok mindent nem ért, ezért bizonytalan, segítségre szorul. Az ilyen ügyféllel mindig udvariasan, segítőkészen és határozottan kell bánni, éreznie kell, hogy a megértésére törekszünk. Amikor elmond valamit, össze kell foglalni és – ellenőrzésképpen visszakérdezni, hogy valóban egyértelmű legyen a kérés, a kérdés. Ilyen esetekben a lehető legkevesebb szakkifejezést használjuk!

o **Bőbeszédű ügyfél**

Gyakori ügyféltípus. Jellemzője, hogy nem tud (nem akar) a konkrét témára, kérdésre koncentrálni, hanem mesél, méghozzá sok olyan információt is átad, amelynek a konkrét helyzettel nincs kapcsolata. Könnyen megsértődik, ha szavába vágunk, így a célravezető megoldás, ha az ügyintéző célzott kérdésekkel „vezeti” a beszélgetést. Ilyen típusú ügyfélnél kicsit több szakkifejezés használható, mint más esetben. Az ügyintéző fogalmazzon tömören, ne használjon töltelékszavakat (értem, bizonyára, igen stb.), mert ezzel további részletek megosztására biztatja a beszélőt.

o **Domináns ügyfél**

Tisztában van a jogaival, kicsit túlságosan is. Stílusa leereszkedő, lekezelő. Próbáljuk meg kizökkenteni! Igyekezzünk meglepni nagyon gyors kérdésekkel és precíz válaszokkal, így elvesztheti zavaró magabiztosságát, és könnyebb lesz vele beszélgetni.

c.) Kommunikációs ismeret

Az értékesítőnek alapvető kommunikációs tudással is rendelkeznie kell, ezen belül szüksége van az alábbiakra:

- o **Érveléstechnika:** olyan érveket, olyan sorrendben kell alkalmazni, amelyek megfelelnek az adott vevő és szituáció jellemzőinek.

- **Tárgyalástechnika:** tisztában kell lennie egy-egy tárgyalás felépítésével, menetével, és képesnek kell lennie a tárgyalás olyan befolyásolására, hogy annak végén eladás következzen be.
- **Kérdéstechnika:** aki kérdez, az vezeti a beszélgetést. Az értékesítőnek ismernie kell a különböző kérdéstípusokat (nyílt és zárt stb.) A tudatos kérdésekkel pontosabban fel lehet tárni az ügyfelek igényeit, s így jobb ajánlatot lehet tenni.

d.) Megjelenés

A megjelenés legyen ápoltság, bizalomébresztő, sugallja a hitelességet. A ruházat legyen tiszta és rendezett.

e.) Viselkedés

A viselkedésnek mindenkor vevőorientáltnak kell lennie, kifejezve, hogy az eladónak az a célja, hogy a vevő igényeit kielégítse. Ezt a magatartást kell megjeleníteni mind szóban (verbálisan), mind a testbeszédben (testtartás, mimika). Az értékesítési beszélgetés során az eladó legyen mindig udvarias és segítőkész.

f.) Személyiség

A jó eladó jó kapcsolatteremtő és kommunikációs képességgel rendelkezik. A beszélgetés során empátiákkal viselkedik, és igyekszik megérteni a vevő valós igényeit.